

Október 17-én, születésének évfordulóján megkoszorúztuk Deák Ferenc emléktábláját, amelyet a Szabó és Társa Belsőépítészeti Kft. munkatársai a tér egy „nyugalmasabb” helyére helyezték át. A megemlékező beszédet Dr. Kocsis Sándor tagtársunk tartotta.

Ezen a helyen is köszönetet mondunk a Szabó és Társa Belsőépítészeti Kft.-nek önzetlen segítségükért.

Október 25-én, egyesületünk meghívására Czuppon Tamás múzeumigazgató tartott előadást „Régész szemmel Mosonmagyaróváron és környékén” címmel. A vetített képes bemutató során bepillanthattunk a régészek mindennapjaiba, megismerkedhettünk munkájuk részleteivel és közvetlen környezetünkben a közelmúltban feltárt leletekkel. Az előadó részletesen ismertette a mosoni földvár kutatása kapcsán elért legújabb eredményeket.

November 5-én a Széchenyi Polgári Körrel együttműködve, mintegy 35 fővel részt vettünk a bécsi Európa Club Bad-Deutsch-Altenburg-i megemlékezésén, ahol megkoszorúztuk az 1956-ban elmenekültek emlékoszlopát.

Az őszy folyamán az egyesületünk gondozásában lévő 12 védett sír további ápolását illetően együttműködési megállapodást kötöttünk az Óvári Gazdászok Szövetsége Egyesülettel. A halottak napjára már ennek keretében együttesen készültünk fel és rendeztük a gondozásba vett sírokat.

Az év folyamán, a terveknek megfelelően egyesületünk változatlanul dolgozik a Wittmann park rehabilitációs tervjavaslatának elkészítésén. A munkához „menet közben” számos javaslat érkezett, amelyek feldolgozása folyamatban van. Az első nyilvános tájékoztatást a jövő év közepére tervezzük.

EGYÉB

Kérjük kedves Tagtársainkat, aki még nem tette meg a 2022. évi 2.500 Ft/fő/év tagdíját az OTP 11737076-20029834 sz. számlánkra, vagy a mellékelt csekken fizesse be. (Csekket csak azoknak küldünk, akik nyilvántartásunk szerint még nem fizettek.) **Akik a tagdíjukat időközben már rendezték, azokra a felkérés természetesen nem vonatkozik.**

Gróf Széchenyi Ferenc- és Kós Károly-díjjal kitüntetett
Mosonmagyaróvári Városvédő Egyesület

TÁJÉKOZTATÓ

kiadványának 150. száma

2022. november

Bankszámlaszám: OTP Bank 11737076-20029834 **Adószám:** 19104298-1-08

Postacím: 9200 Mosonmagyaróvár, Erkel F. u. 14. **Egyesületi idő:** kedd 16-18 óra

Honlap: www.mve1985.hu **Email:** varosvedok16@gmail.com

Közösségi oldal: www.facebook.com/mve1985

Kiadványt nyomtatja: Monocopy Nyomda Megjelenik 250 példányban.

A Ráday Mihály Város- és Faluvédők Országos Szövetségének (Hungaria Nostra) találkozója Kiskunhalason 2022. július 14-15-én

Két év kihagyás után 2022-ben ismét megrendezték a város és faluvédők (szépítők) országos találkozóját, amelynek házigazdája ezúttal Kiskunhalas volt. Egyesületünket 6 fő képviselte.

„Kiskunhalas a Kiskunság egyik városa, kb. 25.000 lakossal az Alföld déli részén, a Duna és a Tisza folyók között. Közkeletű rövid elnevezése: Halas. A város címere pontosan utal nevére, hiszen a címerpajzson fegyveres kiskun vitéz áll három hal fölött.

Kiskunhalason a 18. század a szerény fejlődés korszaka. A 19. század második feléig leginkább a külterjes szarvasmarha- és juhtartás biztosította a megélhetést. A 20. század elejétől egyre növekedett a szőlő és gyümölcsstermesztés jelentősége. A századfordulón a gazdasági fellendülés és a társadalmi modernizáció építési hullámot eredményezett. A kevés korábbi barokk és klasszicista épületek mellett sorra épültek a modernebb középületek és polgárházak. Természetesen több ipari épület (gőzmalom, téglagyár, villanytelepek stb.) is létesült. Fejlődött a közlekedés.

Kiskunhalasnak igazi hírnevet a halasi csipke szerzett. A csipke művészet és a népművészet is hatott a leheletfinomságú halasi csipke 1902-es megszületésére. A két világháború között épült meg a Csipkeház, amely ma bemutató- és alkotóház is egyben.

Az iparosítás az 1970-es években kezdődött. Főleg textilipari és feldolgozó üzemek létesültek. Megindult az olajbányászat is. Az 1980-as évekre már a szolgáltatások bővülés a jellemző.

A rendszerváltás után nagy átalakulások történtek. Az iparvállalatok egy része válságba került és megszűnt. A nagyvállalatok elsősorban az élelmiszer-feldolgozás, a papíripar, a fémfeldolgozó ipar és az építőipar területén erősödtek meg. A növekvő idegenforgalomnak egyre nagyobb a jelentősége. A település népességmegtartó ereje az elmúlt 2 évtizedben csökkent.”

A találkozót 14-én délután városnézéssel, kiállítások megnyitásával kezdődött. Késő délután a helyi filmszínházban került sor az ünnepélyes megnyitóra, ahol megemlékeztünk Ráday Mihályról, a városvédő- és szépítő mozgalom közelmúltban elhunyt kiemelkedő alakjáról. A megnyitón, többek között Babud László, a város polgármestere is üdvözölte a mintegy 180 résztvevőt, akik az ország minden tájáról érkeztek. Megtekintettünk egy kb. 20 perces filmet Kiskunhalasról. A megnyitót a Halas Táncgyűttes műsora zárta.

Július 15-én a Csipke Hotelben plenáris ülésekre került sor, amelyek között **Szakál Aurél** múzeumigazgató a szecessziós városházát mutatta be. **Szécsiné Rédei Éva**, a csipkeház igazgatója a halasi csipke történetéről adott részletekbe menő tájékoztatást, kiemelve Dékányi Árpád iskolaigazgató és Markovics Mária meghatározó szerepét. **Dr. Bay Miklós** 32 nagybányai festő, 3 szobrász mintegy 70 műtárgyának művészettörténeti jelentőségét hangsúlyozta és mutatta be. **Lőrincz Ferenc** építésztől a kiskunhalasi termálfürdő nagy ívű terveit ismerhettük meg. **Kehrner Gábor** és **Szilágyi Mária** a szegedi nagytáj építészetéről készített munkájával gazdagította az előadások sorát. **Dr. Kund Botond** Marosszentimre (Erdély) templomáról tartott vetítet képes bemutatón zárta a plenáris ülést. Az ebédszünetben megtekintettük a Csipkeházat. Mindenkinek ajánljuk!

Délután szekció ülésekre került sor, amelyek között kiemelkedő volt a Monarchia korabeli vasút történetéről tartott előadás és vita. Az érdeklődők ezen túl részt vehettek a Szakrális örökség, a Népi építészet és Ifjúsági szekciók munkájában is.

Az est folyamán orgona előadást hallgattunk meg a Kiskunhalasi Református templomban. A rendezvény polgármesteri díszvacsorával zárult, amelynek keretében adták át az idei Podmaniczky díjakat. Egyesületünk alapításának 35. évfordulója alkalmával (amit az elmaradt 2 évvel ezelőtti találkozón kellett volna átadni) részesült kitüntető oklevélben.

A találkozót sokszínűsége több ötletet adott városvédő feladataink tartalmi továbbfejlesztéséhez.

Dr. Unger András

HÍREK

Júliusban vezetőségünk látogatást tett a Termálfürdőben, ahol Dr. Szeredi Ádám tulajdonos fogadott bennünket. Teljeskörű áttekintést kaptunk a folyamatban lévő és a tervezett fejlesztésekről, amelyek eredményesképpen egy teljesen megújult, korszerű létesítmény várja a pihenésre, gyógyulásra várókat. A fürdő managementje időközben programot indított, amelynek keretében az új elképzeléseket bárki megismerheti és tájékozódhat a helyi lakosoknak nyújtott kedvezményeiről is. A részletek elérhetők a: +36 30 633 2177 telefonszámon.

A nyár folyamán a Szabó és Társa Belsőépítészeti Kft. segítségével megtisztítottuk a mosoni piactéren található I. világháborús emlékművet, megújítottuk a feliratokat. A felmerülő költségeket (450 eFt) saját forrásból és közadakozásból teremtettük elő. Köszönjük mindazoknak, akik a költségekhez hozzájárultak.

Szeptember 17-én 3 fős küldöttséggel vettünk részt a Nyugat-dunántúli Városvédő Egyesületek Regionális Találkozásán Sümegen. A találkozót jó alkalomnak bizonyult a regionális, különösen a kis és közepes nagyságú települések városvédelmi ügyeinek megtárgyalásához.

Szeptember 20-án egyesületünk több mint 40 tagja tett látogatást a TOP COOL Hűtő- és Klimatechnikai Kft.-nél. Tagjainkat Tomasits Norbert ügyvezető úr fogadta. A vállalkozás példamutató módon a korábbi löpögyár egy részét rehabilitálta és itt alakította ki korszerű telephelyét. Követendő példának tartjuk. Köszönjük a szíves fogadtatást és a vendéglátást.

Ugyancsak **szeptember 20-án** Dr. Ivancsics János alpolgármester és Pollhammer Jenő ügyvezető urak vendégeként megtekintettük a Báger-tó körüli fejlesztéseket, többek között az új jégpálya építkezését is. A környék a fejlesztés okán kellemes, rendezett közösségi térére fejlődött, amelyre az Önkormányzat mintegy 180 millió forintot fordított.

Szeptember 29-én ülésezett a „Mosonmagyaróvár műemlékei” c. kiadványunk szerkesztő bizottsága. A város 70 országosan védett műemléke közül az év végére 60-nak a leírása, szerkesztése elkészül. A munka várhatóan 2023. év közepén befejezhető lesz.

Október 13-án az önkormányzat közmeghallgatást tartott, amelyen egyesületünket Dr. Unger András elnök képviselte. A bevezetőben Dr. Árvay István polgármester beszámolt a 2022. év társadalmi-gazdasági folyamatairól, majd röviden felvázolta a 2023. év lehetőségeit. Dr. Unger András a malomági-Lajta melletti sétány, a Hősi halottak kápolna, a mosonitemető parkolójának és a Wittmann-park felújításának fontosságát indokolta és sürgette.